

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ЦИКЪЛ „ФИЛОСОФИЯ”

27.08.2021 г. – Вариант № 2

МОДУЛ 2

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. Коя от школите в психологията приема, че човекът е уникално и свободно същество, а ролята на психолога е да му помогне да развие своите силни страни?

32. Образувайте две сложни съждения от следните прости съждения: „Храня се разумно. „Грижа се за здравето си.“, като използвате дадените по-долу логическите съюзи:

1. импликация
2. конюнкция

Срещу създадените от вас сложни съждения напишете дали са конюнкция или импликация.

33. В свитъка за свободни отговори срещу съответната буква запишете онова от понятията – нихилизъм, рационализъм, скептицизъм, емпиризъм, което отговаря на съответното определение:

- А) Теория, според която опитът е основа на познанието.
- Б) Теория, според която мисленето е основа на познанието.
- В) Теория, според която всичко е лишено от обективно значение.
- Г) Теория, която подлага на съмнение възможността за обективно познание на истината.

34. Посочете кой от дадените подходи на коя психологическа школа съответства – хуманистична психология, бихевиоризъм, психоанализа.

1. Когато човек е объркан, несигурен, уплашен, той се нуждае от разбиране и изслушване.

2. Когато човек е объркан, несигурен, уплашен, трябва да се изследват съхранените в подсъзнанието му образи от миналото.

3. Когато човек е объркан, несигурен, уплашен, чрез определени стимули се подкрепя да преодолее състоянието си и да изгради нови навици.

Прочетете текста и изпълнете задачите към него (от 35. до 38. включително)

„Историята е свързана с времето. За времето могат да се кажат различни неща. То притежава различен смисъл и е нужно да се правят разлики. [...] Космическото време се символизира с кръг. То е свързано с движението на земята около слънцето, с

изчислението на дните, месеците и годините, с календара и часовете. [...] Но човекът е същество, което живее в няколко измерения на времето, в няколко плана на съществуване. Човекът не е само космическо, природно същество, подчинено на космическото време и движещото се по кръговрат. Човекът е и историческо същество. Историческият живот е действителност от друг вид в сравнение с природата. [...] Времето в историята също е обективирано, но е свързано с по-дълбоки пластове на човешкото съществуване. Историческото време е устремено към бъдещето. Това е едната страна, която го създава. Но има и друга страна. Историческото време е неотделимо от миналото, от традицията, която свързва времената.

[...] Освен космическо и историческо време, обективирани и подчинени на измерване, макар и по различен начин съществува и екзистенциално, дълбинно време. Не бива да си представяме екзистенциалното време напълно откъснато от космическото и историческото време. То е скок от едно време в друго. [...] То е вътрешно време, не екстериоризирано в пространството, не е обективирано. То е време от света на субективността, а не на обективността. Екзистенциалното време не се изчислява по математически начин, не се събира и не се дели. Неговата безкрайност е качествена, а не количествена. [...] Продължителността на екзистенциалното време няма нищо общо с продължителността на обективираниятo време, космическо и историческо. Неговата продължителност зависи от напрежението на преживяванията в дълбочините на човешкото съществуване. Кратки минути се преживяват като безкрайност, и то в противоположни насоки - и като страдание, и като радост, и възторг. [...] Всичко, което се извършва в екзистенциалното време върви по вертикална линия, а не по хоризонтална.“

Николай Бердяев, *За робството и свободата на човека*; IV глава

35. В свитъка за свободните отговори запишете кои са основните видове време според текста на Бердяев.

36. В свитъка за свободните отговори напишете срещу съответното съждение (или буквата, която го означава) дали е вярно (ДА) или невярно (НЕ):

- А) Безкрайността на екзистенциалното време е количествена, а не качествена.
- Б) Човекът живее в посочените три форми на времето.

37. Посочете най-малко три характеристики, които според Бердяев са присъщи на екзистенциалното време?

38. С кое време ще свържете всеки от следните изрази според текста на Бердяев:

- А) „Аристотел е философ от времето на Античността.“
- Б) „Съгласно статистиката, времето в България през юли е най-топло.“
- В) „Времето е в нас и ние сме във времето.“